

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra UDEN MIDTPUNKT (1878)

Citation: Schandorph, Sophus: "Uden Midtpunkt - Smaafolk. - 1904", i Schandorph, Sophus: *Uden Midtpunkt - Smaafolk. - 1904*, 1904-05, s. 147. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph03ret1-shoot-idm140146207711344/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Uden Midtpunkt - Smaafolk. - 1904

at Lehnsgreve Egerskjold kunde tage Notits af dem. I den nærmeste Købstad maatte Skrивeren paa Lungelse Godskontor, der selv naturligvis ikke var højt nok paa Straa, til at han paa nogen Maade kunde være præsentsabel, høre ilde paa en Barberstue af den der fungerende Svend, fordi Greven havde forbigaaet Amtsforvalteren, som var Justitsraad, og medtaget Branddirektøren, der kun var Kancelliraad, medens Skrивeren ivrig forsvarede dette Vaig, thi det gav ham Haab om, at han selv ved taalmodig Venten en Gang vilde kunne optages i et af de grevelige, i hele Amtet berømte Middagsselskaber, eftersom vedkommende Branddirektør i sin Ungdom havde været Skrивer hos Grevens Faders Godsforvalter.

Medens Vogn efter Vogn rullede op ad Alleen: de fra Herregaarden med gnistrende Hjulskinner, flotte Heste, Kusk og Tjener i Liberi, de lejede Vognmandskareter fra Købstaden i tungt borgerligt Trav, de gamle Præstekatecher skumplende og rystende, kørte af Kuske, hvis Kvasiliberier vare syede til en tredje eller fjerde Formand i Bestillingen, stod Povl i sin langskødede lyseblaa, sølvtressede Frakke, skrævende, med Hænderne i Lommerne paa sine sorte Fløjels Bukser, noget fra Gitteret foran Borggaarden. Han meddelte sine kritiske Bemærkninger over Køretøjerne til Niels Rideknægt, der, ligeledes galakjædt, stod ved hans Side.

— Hofjægermesterens Kusk fra Stenløsegaard tager altid for langt Sving; naar ellers de to sorte blev kørt ordenlig, var der Rejsning i dem, men nu dukker den nærmer med Hovedet ligesom en gammel Ko. Hæ — det er ogsaa et Par Grise at møde med, dem, Kammerherren fra Stokkerup har lagt ud med — sikken de skræver med Forbenene, naar han holder dem an. Saa — der er Præsten fra Frørupmagle, sikken en Gumpøkærre, man skulde tro, de kørte med Møg. Hæ — sikken et Par Vognmandskuler — naa det er Etatsraaden fra F—, de gaar og nikker ligesom Degnen i Sønderup, naar han synger i Kirken; de skal vel ogsaa sælges til Hestslagteren, naar Mikkelsdagsmarkedet kommer. Der er Oversvedskenusseren fra N—; det er ellers et Par gode Bæster, han har købt sig; dem har han nok betalt med de Penge, han har snydt Bønderne for paa Snapse i sin Skænkestue. Det er s'gu ogsaa en at invitere til en Middag for den gamle Greve. Det hale bliver dog mestendels et Slyngegilde; der er mange flere af Rakket end af vores egne Folk. Det maa lige godt krapere Kristian Gottliebsen at skænke den fine Vin

ud til saadan nogle Tampe. En Bajer var mer end god nok til de fleste af dem.

Halv fornærmet kastede Povl Cigarstumpen fra sig, styrede hen ad Herskabsstalden til og overlod til Niels Rideknægt at udføre hans Betragtninger videre.

Oppe gik det til med stille og højtidelig Etikette. Der var ingen andre Damer til Stede end Husets egne; den gamle Grev Egeruskjøld, hvis sorte Kjøles venstre Side var skjult af funkende Ordener, var gaaet først ind i Spisesalen med Grevinden under Armen; Lehnsgrever, havde taget Kammerherreinden, Generalen Komtessen; disse tre Herrer rangerede netop i den Orden, saa gik det ned ad bestandig efter Rangforordningens Klasser: Kammerherren, Amtmanden, som var Konferensraad, en Hofjægermester, en Byfoged, der var Etatsraad, saa et Par Jægermestre, saa en Provst, saa den ovenfor nævnte Kancelliraad og Branddirektør, saa Stiftsfysikus, der som den ringe Rangsperson *qua* Doctor medicinae sluttede de med Titler benaaedes Falanks: Godsinspektøren, som var Kammerraad, burde strengt taget være gaaet forud for ham, men en Bøn fra Greven om at indrømme Stiftsfysikus denne Udmærkelse, var for Kammerraaden det samme som en Befaling, hvilken han adlød med et resigneret Suk og i Erkendelse af sin Pligt som Grevskabets Funktionær. Tilsidst kom *vulgus profanum*: Præster, ubetitlede Proprietærer, en rig Købmand fra den nærmeste Søkøbstad, som opkøbte en stor Del af det paa Lungelse avlede Korn; sidst kom Albrecht og Avlsforvalteren; Otto Holm sad i Egenskab af Slægtring ved Siden af Kammerraaden.

Der var en højtidelig Tavshed ved Bordet; Skaaltaler var en altfor borgerlig-parlamentarisk Skik, til at den kunde indføres her. Efterhaanden afløstes Stilheden af en almindelig Summen, der steg højere og højere, efterhaanden som flere af de otte Glas, der skinnede foran hver Kuvert, fyldtes af Gottliebsen, der udførte sin Forretning som Mundskænk med den til Embedets Betydningsfuldhed passende Værdighed. Bordvinen stod naturligvis *à discrétion*, og straks efter Suppen led Gottliebsens Stemme, medens han rakte Flasken frem: Pale Sherry, men baade denne og den hvide Fiskevin nævnede han med en vis overlegen Ligegyldighed; først da Vinene med finere Etiketter kom frem, var der en ærefrygtindgydende Højtidelighed i den Maade, hvorpaa han efterhaanden meldte: Château Beycheville! Château Ychem! South Madeira! Château Lafitte! Malvoisier-